

**Uchwała Nr 43/I/2021**

Rady Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego

z dnia 30 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Planu Działania Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego  
w 2022 r.**

**§ 1.**

Działając na podstawie art. 94m i art. 94g pkt 1 w zw. z art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415, ze zm.) Rada Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego przyjmuje Plan Działania Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego w 2022 r., który stanowi załącznik do uchwały.

**§ 2.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Marcin Obroniecki**  
Prezes Polskiej Agencji  
Nadzoru Audytowego  
*- podpisano kwalifikowanym podpisem  
elektronicznym -*

## **Plan Działania Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego na rok 2022**

Polska Agencja Nadzoru Audytowego (Agencja), sprawuje nadzór publiczny nad:

- wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta,
- działalnością firm audytorskich,
- działalnością Polskiej Izby Biegłych Rewidentów

i jest właściwym organem w rozumieniu rozporządzenia UE nr 537/2014.

Jako organ nadzoru, działając w interesie publicznym, Agencja dąży do zapewnienia najwyższej jakości i rzetelności:

- badań sprawozdań finansowych,
- innych usług atestacyjnych,
- usług pokrewnych,

przez co przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego oraz interesariuszy podmiotów gospodarczych, w tym inwestorów.

Dbalność o podnoszenie poziomu wiarygodności sprawozdań finansowych, wzmocnienie współpracy Agencji z innymi organami państwa w zakresie zwiększania bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, propagowanie wiedzy o roli audytu w stosunkach społeczno-gospodarczych oraz upowszechnianie w świadomości społecznej znaczenia zadań i działań Agencji przyczynia się do budowania zaufania pomiędzy uczestnikami rynku i zaufania do organów władzy publicznej. W tym celu Agencja realizuje zadania w zakresach:

- właściwego funkcjonowania systemów zapewnienia jakości,
- nadzoru nad wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta,
- nadzoru nad działalnością firm audytorskich,
- prowadzenia rejestrów publicznych dotyczących firm audytorskich,
- nadzoru nad działalnością Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (PIBR),
- monitorowania rynku usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie,
- analizy zaobserwowanych zjawisk i reakcji na nie,
- współpracy międzynarodowej, w szczególności z Komisją Europejską oraz organami nadzoru z innych państw Unii Europejskiej, oraz państw trzecich, a także Komitetem

Europejskich Organów Nadzoru Audytowego (KEONA) i europejskimi urzędami nadzoru.

Działania Agencji stanowią wsparcie dla innych organów władzy publicznej, organów kontroli, organów ochrony prawa i innych podmiotów realizujących zadania publiczne.

W ramach wykonywania zadań ustawowych w roku 2022 Agencja będzie dążyła do osiągnięcia następujących celów:

**Cel A. Zapewnienie najwyższej jakości i rzetelności badań sprawozdań finansowych oraz usług atestacyjnych innych niż badanie ustawowe i usług pokrewnych:**

**1) w zakresie systemu zapewnienia jakości:**

- a) planowanie kontroli na podstawie informacji uzyskanych w ramach rozwijanej współpracy z KNF i GPW S.A.,
- b) uwzględnienie przy planowaniu kontroli ryzyk występujących przy badaniu określonych rodzajów jednostek (kontrole dziedzinowe<sup>1</sup>),
- c) przygotowanie planów kontroli na okres od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. w oparciu o przeprowadzoną analizę ryzyka - zgodnie z art. 106 ustawy,
- d) przeprowadzanie kontroli planowych i doraźnych,
- e) przeprowadzanie kontroli tematycznych w zakresie usług firm audytorskich szczególnie narażonym na ryzyko systemowe,
- f) szczegółowa analiza systemów wewnętrznej kontroli jakości firm audytorskich,
- g) identyfikacja nieprawidłowości najczęściej występujących w firmach audytorskich,
- h) publikowanie informacji o rezultatach i wniosków z kontroli planowych,
- i) prezentowanie uczestnikom rynku ustaleń i wniosków z kontroli tematycznych,
- j) monitorowanie rynku usług świadczonych przez biegłych rewidentów i firmy audytorskie, w szczególności w zakresie, o którym mowa w art. 27 rozporządzenia UE nr 537/2014.

**Zakładany rezultat:**

Realizacja planów kontroli, w szczególności w odniesieniu do firm audytorskich badających jednostki zainteresowania publicznego oraz w zakresie kontroli dziedzinowych.

Poprawa działania systemów wewnętrznej kontroli jakości w firmach audytorskich i jakości świadczonych usług.

---

<sup>1</sup> Przez kontrole dziedzinowe rozumie się kontrole przyjęte w planach kontroli Agencji firm audytorskich przeprowadzających badania ustawowe banków, ubezpieczycieli i funduszy inwestycyjnych.

**2) w zakresie nadzoru publicznego nad wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta oraz działalnością firm audytorskich:**

- a) prowadzenie działań pokontrolnych, w tym:
- prowadzenie postępowań administracyjnych wobec firm audytorskich,
  - prowadzenie dochodzeń dyscyplinarnych wobec biegłych rewidentów wynikających ze zidentyfikowanych nieprawidłowości podczas kontroli,
  - występowanie jako oskarżyciel w postępowaniach sądowych w sprawach przewinień dyscyplinarnych popełnionych przez biegłych rewidentów w związku z badaniem ustawowym oraz wykonywaniem innych usług atestacyjnych lub usług pokrewnych,
- b) rozpatrywanie zawiadomień o podejrzeniu naruszenia przez biegłego rewidenta, firmę audytorską lub inny podmiot przepisów ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym lub rozporządzenia UE nr 537/2014,
- c) prowadzenie postępowań administracyjnych z zakresu rejestrów publicznych, to jest dotyczących:
- wpisu, odmowy zmiany danych albo skreślenia firmy audytorskiej z listy firm audytorskich,
  - wpisu, odmowy zmiany danych albo skreślenia jednostek audytorskich pochodzących z państw trzecich na listę,
- d) prowadzenie listy firm audytorskich oraz dokonywanie aktualizacji danych,
- e) monitorowanie wykonywania przez firmy audytorskie obowiązków w zakresie sprawozdawczości i wnoszenia opłat oraz prowadzenie postępowań administracyjnych w związku z niewykonywaniem tych obowiązków.

Zakładany rezultat:

Przypisanie skutków prawnych zidentyfikowanym nieprawidłowościom poprzez prowadzenie albo udział w postępowaniach umożliwiające ustalenie naruszenia przepisów prawa lub zasad wykonywania zawodu.

Podniesienie świadomości firm audytorskich i biegłych rewidentów w zakresie konsekwencji niestosowania się do przepisów prawa lub zasad wykonywania zawodu.

Zmniejszenie udziału firm audytorskich, w których występują nieprawidłowości w badaniach sprawozdań finansowych lub świadczeniu innych usług atestacyjnych lub usług pokrewnych.

Poprawa aktualności rejestrów publicznych prowadzonych przez Agencję.

Poprawienie wypełniania obowiązków sprawozdawczych oraz dotyczących wnoszenia opłaty z tytułu nadzoru przez firmy audytorskie.

### **3) w zakresie nadzoru publicznego nad działalnością PIBR:**

- a) monitorowanie działań PIBR w zakresie ustanawiania i utrzymywania na właściwym poziomie jakości krajowych standardów wykonywania zawodu, krajowych standardów kontroli jakości, zasad etyki zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem stanowiących ich podstawę MSB 315 (Z), MSZJ 1, MSZJ 2 i MSB 220 (Z),
- b) monitorowanie zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego i prowadzenia postępowań dyscyplinarnych wobec biegłych rewidentów dotyczących naruszenia ww. obowiązków,
- c) analizowanie uchwał organów PIBR oraz ich zatwierdzanie lub zaskarżanie do sądu administracyjnego w przypadkach określonych w ustawie,
- d) rozpatrywanie odwołań od uchwał PIBR, do których mają zastosowanie przepisy ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego,
- e) monitorowanie realizacji przez PIBR zadań w ramach nadzoru publicznego oraz wykorzystania środków przekazywanych przez Agencję.

#### Zakładany rezultat:

Zapewnienie ustanowienia nowych Krajowych Standardów Kontroli Jakości opartych o brzmienie Międzynarodowych Standardów Zarządzania Jakością (MSZJ 1 i MSZJ 2) oraz ustanowienia KSB 220 (Z), KSB 315 (Z), dostosowanych do regulacji krajowych.

Zapewnienie zgodności z prawem działań PIBR w zakresie poddanym nadzorowi.

### **4) w zakresie wspierającym sprawowanie nadzoru publicznego:**

- a) prowadzenie i rozwijanie współpracy międzynarodowej, w szczególności aktywny udział w pracach KEONA oraz w działaniach podejmowanych z organami nadzoru z innych państw Unii Europejskiej oraz państw trzecich,
- b) wymiana doświadczeń w ramach Międzynarodowego Forum Niezależnych Regulatorów Audytu (IFIAR), w tym w zakresie doskonalenia procedur kontroli systemu jakości w firmach audytorskich działających w sieciach,
- c) przekazywanie właściwym organom innych państw informacji o wpisie albo skreśleniu z listy firm audytorskich firmy audytorskiej zatwierdzonej w innym państwie Unii Europejskiej oraz prowadzenie działań usprawniających procedury wpisów,
- d) wymiana informacji w ramach współpracy z KNF i GPW S.A.,
- e) przygotowanie planu działań niezbędnych do wdrożenia systemu oceny firm audytorskich,

- f) pozyskiwanie informacji o funkcjonowaniu rynku, w tym w ramach tematycznych, cyklicznych i otwartych spotkań z firmami audytorskimi,
- g) analiza dostępnych danych, w tym pozyskiwanych od firm audytorskich, i wykorzystanie jej wyników przy kształtowaniu polityki nadzorczej,
- h) opiniowanie aktów prawnych oraz przedstawianie propozycji zmian legislacyjnych dotyczących biegłych rewidentów i firm audytorskich.

Zakładany rezultat:

Wykorzystywanie doświadczeń międzynarodowych w budowaniu zaufania do nadzoru publicznego, rynku audytowego oraz przyczynianie się do ochrony uczestników obrotu gospodarczego.

Wzmacnianie potencjału analitycznego Agencji między innymi w celu coraz bardziej sprawnej i efektywnej realizacji zadań ustawowych oraz przyczyniania się do wzmacniania bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.

Ukształtowanie rozpoznawalnej w Polsce i Unii Europejskiej marki i wizerunku Agencji.

Ugruntowanie postrzegania Agencji jako organu, który nadzoruje, kontroluje, egzekwuje, monitoruje i edukuje.

Opracowanie planu działań prowadzących do wdrożenia systemu oceny firm audytorskich.

Intensyfikacja dialogu z firmami audytorskimi.

**Cel B. Elektroniczacja obsługi firm audytorskich i pracy Agencji poprzez:**

- a) usprawnianie i rozwój udostępnionych funkcjonalności systemu informatycznego elektronicznej obsługi firm audytorskich (STREFA), w szczególności poprzez wprowadzenie predefiniowanych formularzy,
- b) rozbudowę systemu STREFA o moduły analityczne wspomagające kontrole,
- c) przygotowanie do wdrożenia doręczeń elektronicznych.

Zakładany rezultat:

Ułatwienie firmom audytorskim korzystania z systemu STREFA; ograniczenie możliwości wystąpienia błędów po stronie firm audytorskich.

Usprawnienie procesu planowania kontroli i analizy ich wyników.

Wdrożenie przepisów związanych z e-doręczeniami.

**Cel C. Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych nakierowanych na podwyższenie poziomu usług świadczonych przez firmy audytorskie poprzez:**

- a) cykliczne publikowanie informacji o najczęściej stwierdzanych w trakcie kontroli nieprawidłowościach w działaniu firm audytorskich,
- b) organizację oraz udział merytoryczny w konferencjach służących rozpowszechnianiu wiedzy z zakresu rewizji finansowej,
- c) udostępnianie na stronie internetowej Agencji informacji przydatnych w bieżącej działalności firm audytorskich, ze szczególnym uwzględnieniem informacji umożliwiających przygotowanie do kontroli, zwracających uwagę na aktualne zagrożenia dotyczące działalności firm audytorskich oraz zmiany prawa,
- d) promowanie funkcjonalności systemu STREFA,
- e) wspieranie rozwoju zawodu biegłego rewidenta i popularyzacja wiedzy o nim oraz podejmowanie współpracy w zakresie usprawnienia dostępu do tego zawodu, w szczególności dotyczącej zmiany procesu naboru do zawodu,
- f) utrzymywanie dialogu z firmami audytorskimi poprzez organizowanie tematycznych, cyklicznych i otwartych spotkań, zarówno w formie stacjonarnej jak i zdalnej,
- g) bieżące informowanie o działalności Agencji,
- h) zainicjowanie współpracy z uczelniami w zakresie analizy niektórych regulacji dotyczących funkcjonowania firm audytorskich i biegłych rewidentów.

**Zakładany rezultat:**

Podniesienie poziomu wiedzy uczestników rynku z zakresu rewizji finansowej, w tym roli biegłego rewidenta wykonującego zawód zaufania publicznego w zapewnieniu bezpieczeństwa inwestorów i obrotu gospodarczego oraz ułatwienie dialogu między firmami audytorskimi a Agencją.